

POSTANOWIENIE

Dnia 1 września 2022 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

Prezes SN Joanna Misztal-Konecka

w sprawie z powództwa L. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej w J.

przeciwko Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Prezydenta Miasta P. o ustalenie bezzasadności wypowiedzenia opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego,

na posiedzeniu niejawnym w Izbie Cywilnej w dniu 1 września 2022 r.,
na skutek skargi kasacyjnej powódki od wyroku Sądu Okręgowego w P.
z dnia 29 marca 2021 r., sygn. akt XV Ca [...],

- 1. odmawia przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania;**
- 2. zasądza od L. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej w J. na rzecz Skarbu Państwa - Prokuraturii Generalnej RP kwotę 4050 (cztery tysiące pięćdziesiąt złotych) tytułem zwrotu kosztów postępowania kasacyjnego.**

UZASADNIENIE

1. Wyrokiem z 29 marca 2021 r. Sąd Okręgowy w P., w sprawie z powództwa L. spółka z ograniczoną odpowiedzialnością spółki komandytowej w J. przeciwko Skarbowi Państwa reprezentowanemu przez Prezydenta Miasta P. o ustalenie bezzasadności wypowiedzenia opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego, zmienił na skutek apelacji obu stron wyrok Sądu Rejonowego w P. z 13 lutego 2020 r. w ten sposób, że oddalił w całości żądanie zaliczenia nakładów na poczet różnicy między opłatą zaktualizowaną a opłatą dotychczasową (pkt 1), oddalił apelację

powódki (pkt 2) oraz rozstrzygnął o kosztach procesu i kosztach sądowych (pkt 3-4).

2. Od wyroku Sądu Okręgowego skargę kasacyjną wywiodła powódka, wskazując na naruszenie art. 77 ust. 6 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami (dalej też: u.g.n.), § 28 ust. 6 i ust. 7 w zw. z § 35 ust. 1 i ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 21 września 2004 r. w sprawie wyceny nieruchomości i sporządzania operatu szacunkowego, art. 233 § 1 k.p.c., art. 327¹ § 1 w zw. z art. 382 k.p.c., art. 391 § 1 k.p.c.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje:

3. Skarga kasacyjna została ukształtowana w przepisach Kodeksu postępowania cywilnego jako nadzwyczajny środek zaskarżenia, nakierowany na ochronę interesu publicznego przez zapewnienie rozwoju prawa, jednolitości orzecznictwa oraz prawidłowej wykładni, a także w celu usunięcia z obrotu prawnego orzeczeń wydanych w postępowaniu dotkniętym nieważnością lub oczywiście wadliwych, nie zaś jako ogólnie dostępny środek zaskarżenia orzeczeń umożliwiający rozpoznanie sprawy w kolejnej instancji sądowej. Koniecznej selekcji skarg pod kątem realizacji tego celu służy instytucja tzw. przedsądu, ustanowiona w art. 398⁹ k.p.c., w ramach której Sąd Najwyższy dokonuje wstępnej oceny skargi kasacyjnej. Ten etap postępowania przed Sądem Najwyższym jest ograniczony wyłącznie do zbadania przesłanek przewidzianych w art. 398⁹ § 1 pkt 1-4 k.p.c., nie służy zaś merytorycznej ocenie skargi kasacyjnej. W razie spełnienia co najmniej jednej z tych przesłanek, przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania jest usprawiedliwione.

Sąd Najwyższy przyjmuje skargę kasacyjną do rozpoznania, jeżeli w sprawie występuje istotne zagadnienie prawne, istnieje potrzeba wykładni przepisów prawnych budzących poważne wątpliwości lub wywołujących rozbieżności w orzecznictwie sądów, zachodzi nieważność postępowania lub skarga kasacyjna jest oczywiście uzasadniona (art. 398⁹ § 1 k.p.c.). Obowiązkiem skarżącego jest sformułowanie i uzasadnienie wniosku o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w nawiązaniu do tych przesłanek (art. 398⁴ § 2 k.p.c.), gdyż tylko wówczas może być osiągnięty cel wymagań przewidzianych w art. 398⁴ § 2 k.p.c. Rozstrzygnięcie

Sądu Najwyższego w kwestii przyjęcia bądź odmowy przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania wynika z oceny czy okoliczności powołane przez skarżącego odpowiadają tym, o których mowa w art. 398⁹ § 1 k.p.c.

Dla spełnienia wymagania z art. 398⁴ § 2 k.p.c. konieczne jest zawarcie w skardze kasacyjnej odrębnego wniosku o jej przyjęcie do rozpoznania, zawierającego profesjonalny wywód prawny nawiązujący do wskazanych w art. 398⁹ § 1 k.p.c. przesłanek przedsądu ze wskazaniem, które z nich występują w sprawie i z uzasadnieniem stanowiska skarżącego (postanowienie Sądu Najwyższego z 26 kwietnia 2006 r., II CZ 28/06). Ze względu na odmienny cel instytucji przedsądu i jej odrębne oraz kwalifikowane przesłanki, wskazanie i uzasadnienie okoliczności decydujących o przyjęciu lub odmowie przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania nie może polegać na odwołaniu się do podstaw kasacyjnych i ich uzasadnienia. W prawidłowo sporządzonej skardze kasacyjnej oba powyższe elementy muszą pojawić się oddzielnie i autonomicznie. Sąd Najwyższy nie jest bowiem trzecią instancją sądową i nie rozpoznaje sprawy, a jedynie skargę kasacyjną, będącą szczególnym środkiem zaskarżenia, wnoszoną i rozpoznawaną nie tylko w interesie skarżącego, ale przede wszystkim w interesie publicznym.

4. Skarżąca wniosła o przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania, powołując się na przesłankę z art. 398⁹ § 1 pkt 1 k.p.c.

Podawała, że w sprawie występuje istotne zagadnienia prawne i potrzeba doprecyzowania przez Sąd Najwyższy rozumienia przesłanki nakładów koniecznych, o których mowa w art. 77 ust. 6 u.g.n., i rozważenia, czy poszczególne prace dokonane na gruncie oddanym w użytkowanie wieczyste, mieszczą się w zakresie pojęcia nakładów koniecznych.

5. Przyjęcie skargi kasacyjnej do rozpoznania w związku z występowaniem w sprawie istotnego zagadnienia prawnego wymaga przedstawienia problemu o charakterze abstrakcyjnym, nierozstrzygniętego w dotychczasowym orzecznictwie i wymagającego pogłębionej wykładni (postanowienie Sądu Najwyższego z 2 października 2001 r., I PKN 129/01, OSNP 2003/18/436). W postanowieniu z 23 marca 2012 r. (II PK 284/11) Sąd Najwyższy wyjaśnił, że

zagadnieniem prawnym jest zagadnienie, które wiąże się z określonym przepisem prawa materialnego lub procesowego względnie uregulowaniem prawnym, których wyjaśnienie ma nie tylko znaczenie dla rozstrzygnięcia konkretnej sprawy, ale także dla rozstrzygnięcia innych podobnych spraw. Wskazanie na zagadnienie prawne uzasadniające wniosek o rozpoznanie skargi kasacyjnej powinno nastąpić przez jego sformułowanie jako problemu prawnego wymagającego rozstrzygnięcia, określenie przepisów prawa, w związku z którymi powstało, i wskazanie argumentów, które prowadzą do rozbieżnych ocen. Dopiero wówczas Sąd Najwyższy ma podstawę do rozważenia, czy przedstawione zagadnienie jest rzeczywiście zagadnieniem „prawnym” oraz czy jest to zagadnienie „istotne”.

Skarżąca nie przedstawiła dostatecznych argumentów, świadczących o występowaniu w sprawie tak rozumianego istotnego zagadnienia prawnego.

Sąd Okręgowy ustalił, że skarżąca nabyła prawo użytkowania wieczystego nieruchomości zabudowanej budynkami przemysłowymi, częściowo produkcyjnymi, a częściowo o innym przeznaczeniu, oraz dokonała wyburzenia istniejącej na gruncie starej zabudowy. Uznał, że nie można przyjąć, że koszty prac z tym związanych stanowiły nakład konieczny wpływający na cechy techniczno-użytkowe gruntu w rozumieniu art. 77 ust. 6 u.g.n. Zdaniem Sądu drugiej instancji objęty prawem użytkowania teren zarówno w chwili zakupu, jak i w chwili aktualizacji opłaty rocznej z tytułu użytkowania wieczystego miał przeznaczenie pod zabudowę usługową. Brak jest podstaw do przyjęcia, że budynki produkcyjne znajdujące się na przedmiotowej nieruchomości nie nadawały się, po odpowiednich ich przeróbkach, do wykorzystania zgodnie z takim właśnie przeznaczeniem, określonym w miejscowym planie zagospodarowania przestrzennego, który był znany stronie powodowej.

Skarżąca nie zgadza się z powyższą analizą i przedstawia własną ocenę rozstrzygnięcia. Zbudowane przez nią zagadnienie prawne zmierza w istocie jedynie do podważenia stanowiska Sądu drugiej instancji odnoszącego się do prawnej oceny dokonanych ustaleń faktycznych, a nie wykazania uniwersalnego zagadnienia prawnego. W szczególności jako kluczową kwestię strona powodowa wskazuje potrzebę wyjaśnienia kryteriów, na podstawie których należy ustalić

sposób przeznaczenia nieruchomości oddanej w użytkowanie wieczyste, w celu określenia czy dokonane przez skarżącą nakłady miały charakter nakładów koniecznych. Natomiast w toku postępowania skarżąca nie negowała stanowiska, że przeznaczenie nieruchomości oddanej jej w użytkowanie wieczyste było jasno określone w planie zagospodarowania przestrzennego.

7. Z tych względów należało odmówić przyjęcia skargi kasacyjnej do rozpoznania (art. 398⁹ § 2 k.p.c.). O kosztach postępowania kasacyjnego orzeczono zgodnie z art. 98 § 1 i 3 k.p.c. oraz w zw. z § 2 pkt 5 i § 10 ust. 4 pkt 2 oraz § 20 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie.

[as]